

CHINA FILATELIE

58^e jaargang no. 216

Juli 2026

中華集郵學會

Van Moskou naar Londen via Shanghai in 1922-23

Beschrijving: zie pag 26 - 30

Studiegroep China Filatelie

Bestuur

Voorzitter: Johan Sevenhuijsen, Verreweg 158, 3147 PL Maassluis. tel. 06-49618287, e-mail: johan7h@gmail.com

Secretaris: Willem Terlouw, Kwikstaarthof 10, 2841 NV Moordrecht tel. 0182-379470, e-mail: wterlouw@chinafilatelie.nl

Penningmeester: Piet de Haas, Rooskensborch 9, 5241 LL Rosmalen e-mail: penningmeester@chinafilatelie.nl

Algem. lid: Dick C. van Eijl, Veerstoep 10, 3361 CE Sliedrecht, tel. 0184-417186, e-mail: dievieie@kpnmail.nl

Algem. lid: Jos Daanen, Klein Vink 2, 5944 EX Arcen, tel. 06-40148865 e-mail: josdaanen@hotmail.com

Ere-leden

G.A. van Doornen – Zuidhorn

C.J. Lin - Middelburg

J.P.M. Wagemakers - Utrecht

Afdelingen

Bibliotheek:

Jos Daanen, adres zie boven.

Nalatenschappen:

Jos Daanen, adres zie boven.

Nieuwtjesdienst:

Dick C. van Eijl, adres zie boven.

Financiën nieuwtjesdienst:

Piet de Haas, adres zie boven.

Redactie bulletin:

Johan Sevenhuijsen, adres zie boven.

Veilingmeester:

Jos Daanen, adres zie boven

Website

www.chinafilatelie.nl

Algemeen mailadres

info@chinafilatelie.nl

Inhoudsopgave

Redactioneel – Bestuursmededelingen	25
En brief die zijn geadresseerde achterna reisde	26-30
Nieuwjaarskaarten – orde in de chaos	31-39
Een raadselachtige vondst	39
De Chinese frankeermachinezegels	40-42
Geëerde Chinees – Jian Zhen	43-45
Overlijden Steven Frumkin	45
Nieuwe uitgiften VRC	46
Nieuwe uitgiften Hong Kong	46-47
Nieuwe uitgiften Taiwan – ROC	48

CHINA FILATELIE is het vier maal per jaar verschijnende bulletin van de Studiegroep China Filatelie. Goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 19-4-1973, nr. 62.670. Aangesloten bij de Koninklijke Nederlandse Bond van Filatelistenverenigingen.

Lidmaatschap 22,50 Euro per jaar. Losse abonnementsprijs op aanvraag, evenals advertentietarieven.

Correspondentie-adres: Kwikstaarthof 10, 2841 NV Moordrecht

Bankrekening penningmeester: NL98INGB0003001182 t.n.v. Studiegroep China Filatelie te Moordrecht; van de Nieuwtjesdienst: NL27INGB0000914729 t.n.v. Studiegroep China Filatelie te Moordrecht.

=====

No part of this Bulletin may be reproduced in any form by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission of the editor.

Deze QR-code leidt naar de website van de Studiegroep

ISSN 1382-8886

Redactioneel

Het zomernummer van 2026 is weer gevuld en afgerond. Elke keer weer een bevalling voor de redacteur, maar ook weer een verrijking van de kennis.

In dit nummer een mooi studie-artikel over de brief uit 1922 die op de omslag staat. Daarnaast twee artikelen over onderwerpen waarvan uw redacteur ook nog niets wist voordat hij erin dook, over de Nieuwjaarskaarten van de Volksrepubliek en over de Frankeermachinezegels die in China zijn verschenen. Van deze beide zou je zomaar een leuke verzameling met recent materiaal kunnen opbouwen. Filatelie begint waar de catalogus ophoudt (zeg ik altijd) en ook met beperkte middelen (en wat spuurwerk) kun je zeker nog interessante verzamelingen opbouwen, ook in ons verzamelgebied!

De Geëerde Chinees in dit nummer is een monnik uit de 8^e eeuw waarover ook heel wat te vertellen valt. Ton van Doornen vertelt over een opvallende ontdekking in zijn verzameling. De nieuwtjes van de afgelopen maanden vullen het blad verder.

Bestuursmededelingen

Verslag bijeenkomst van 6 juni 2026

Door enkele afzeggingen waren 16 leden aanwezig bij deze bijeenkomst.

Penningmeester P. de Haas was ook afwezig en werd door W. Terlouw tijdelijk vervangen.

Om 10.55 opent voorzitter Johan Sevenhuijsen de vergadering voor de overgebleven punten uit de jaarvergadering.

- De Kascommissie, bestaande uit Max Ossevoort en Rob Bakker, geeft een kleine toelichting op de jaarcijfers van boekjaar 2025. Zij hebben de boeken in orde bevonden en hebben suggesties gedaan voor een eenvoudiger administratie. Er zijn geen bezwaren en de penningmeester wordt

gedechargeerd voor het gevoerde beleid over 2025.

- Begroting 2026, geen bezwaren of vragen en deze wordt aangenomen.

- Kascommissie, bij navraag blijkt huidige commissie voor nog 1 jaar aan te willen blijven. Secretaris zal uitzoeken of dit statutair kan.

- Jos geeft een kleine uitzetting over de nieuwe trend m.b.t. 'grading' van postzegels en de zin en onzin in deze. Op veilingen worden gegradeerde zegels soms voor ridicuul hoge prijzen aangeboden.

- Jos geeft informatie over de nieuwe overeenkomst met Heritage m.b.t. veilingen van verzamelingen en de rol van SCF daarin. Dit als vervanging van Rijnmond Veilingen die aangegeven hebben te gaan stoppen.

- Jos geeft aan dat er twee boeken over Postzegels van Tibet geschonken zijn aan de bibliotheek door ons lid dhr. Smagghe.

- De Veilingmeester geeft uitleg over de twee wilde veilingen die na de pauze gehouden worden. Eerste 'wilde' veiling zijn items van één inzender, de tweede is de reguliere wilde veiling.

- Veilingmeester Jos veilt na de pauze 21 items in de 1e en 38 items in de 2e wilde veiling en de 100 kavels van veiling 267.

Van de reguliere veiling werden 52 kavels verkocht en gingen 48 kavels retour.

- Voorzitter sluit +/- 13.00 de vergadering.

W. Terlouw – secretaris S.C.F.

Catalogus Non-Postale Souvenirvelletjes

De door Ton van Doornen bijgehouden catalogus van non-postale souvenirvelletjes (NPS) is sinds kort opgenomen als speciale afdeling van de website van onze vereniging. Daarmee is de toekomst van die catalogus als online-database op een mooie manier verzekerd. Belangstellenden vinden hem nu onder het webadres <https://www.nps.chinafilatelie.nl/index.php>.

Een brief die zijn geadresseerde achterna reisde

Jozef Wagemakers

Sommige brieven vertellen een heel verhaal. Dat geldt zeker voor de aangetekende brief die in november 1922 in Moskou werd gepost en uiteindelijk in Londen terecht kwam. Die staat afgebeeld op de omslag. Op het eerste gezicht ziet hij er niet erg aantrekkelijk uit, maar een nadere bestudering van de vele stempels en aantekeningen laat een uitzonderlijke reis zien. De scans van de brief hebben we gekregen via de redacteur van ons Franse zusterblad, waarin de brief in nr 156 werd getoond door Alain Vailly. Veel dank voor de toestemming hem ook hier te publiceren.

Het gaat om een aangetekende brief met aantekenstempel op de voorzijde, aan de achterzijde gefrankeerd met drie zegels zonder waarde aanduiding die in die tijd in de Sovjet-Unie in gebruik waren. De brief was oorspronkelijk geadresseerd aan *Poste Restante* in Vladivostok. Toen de geadresseerde daar inmiddels was vertrokken, werd hij doorgestuurd naar Shanghai, eveneens *Poste Restante*. Pas ruim een maand later volgde opnieuw een adreswijziging, ditmaal naar Londen. Daarmee legde dezelfde brief een route af die hem dwars door een politiek en logistiek sterk veranderende wereld voerde.

De reis vond plaats in een periode waarin de internationale postverbindingen nog herstelden van de gevolgen van de Russische Revolutie en de Burgeroorlog. Juist daardoor roept de brief een interessante vraag op. De route van Moskou naar Shanghai is aan de hand van de transitstempels goed te reconstrueren, maar hoe bereikte de brief vervolgens Londen? Liep de route via het Suezkanaal, via Noord-Amerika of misschien toch via de Trans-Siberische spoorlijn?

In dit artikel volgen we de brief stap voor stap. Niet alleen de opeenvolgende stempels, maar ook de beschikbare scheepsverbindingen, postdiensten en vergelijkbare poststukken helpen om de meest waarschijnlijke route te reconstrueren. Zoals zo vaak in de postgeschiedenis blijkt één enkele brief een verrassend venster te geven op de internationale postverbindingen van zijn tijd.

De brief stap voor stap

Onderstaande chronologie volgt de sporen die op de brief zelf zijn achtergebleven.

1. Moskou – verzending 18 november 1922

Vertrekstempel Moskou.
Aangetekende verzending.
Eerste registratienummer.
Adres: *Poste Restante*,
Vladivostok.

De afzender verwachtte kennelijk dat de geadresseerde zich tijdelijk in Vladivostok bevond.

2. Vladivostok – aankomst 2 december 1922

Aankomst stempel Vladivostok.
Brief blijft ter afhaling op het postkantoor liggen; de geadresseerde meldt zich niet om de brief af te halen.

3. Vladivostok – doorzending 25 december 1922

Doorzendstempel.
Nieuw registratienummer en nieuw adres: *Poste Restante*,
Shanghai (geschreven op voorzijde).
De postmeester heeft

kennelijk bericht gekregen dat de geadresseerde naar Shanghai is gegaan, de brief wordt opnieuw als aangetekend geregistreerd voordat hij wordt doorgestuurd.

4. Harbin – transit 27 december 1922

Transitstempel Harbin.

Dit bevestigt de route via de Chinese Ooster-spoorweg naar Noord-China.

5. Shanghai – aankomst 6 januari 1923

- Aankomststempel Shanghai (hieronder).
- Brief opnieuw in bewaring als *Poste Restante*.

6. Shanghai – doorzending 21 februari 1923

- Doorzendstempel.
- Opnieuw een registratienummer.
- Nieuw adres: Londen.

Korte toelichting: de brief heeft ruim zes weken in Shanghai op afhaling gewacht. De postmeester heeft kennelijk bericht gekregen dat de geadresseerde naar Londen is gegaan, de brief wordt opnieuw als aangetekend geregistreerd voordat hij wordt doorgestuurd.

7. Londense aankomst eind maart 1923

Londen aankomststempel, met datum 2x MR 23.

De datum van deze laatste stempels vormt het belangrijkste aanknopingspunt voor de reconstructie van de gevolgde scheepsrout.

8. Mogelijke verdere doorzending

Op de voorzijde bevinden zich uiteindelijk vijf verschillende registratienummers. Daarnaast zijn resten zichtbaar van een formulier of etiket dat later weer is verwijderd, terwijl een klein deel van een zwart stempel over het Londense aankomststempel heen loopt. Dat zijn aanwijzingen dat Londen mogelijk niet de uiteindelijke bestemming van de brief is geweest, al ontbreekt daarvoor sluitend bewijs.

Verder zien we nog een **paars zeshoekig stempel** met grote T en Russische en Chinese tekst en ingeschreven 50 (zie verder hieronder)

Hoe bereikte de brief Londen?

Tot aan de aankomst in Shanghai laat de route zich vrijwel volledig reconstrueren aan de hand van de transitstempels. Over het laatste deel van

de reis bestaat echter onzekerheid. Tussen het vertrek uit Shanghai op 21 februari 1923 en de aankomst in Londen ongeveer een maand later ontbreken transitstempels die uitsluitel geven over de gevolgde route.

In theorie komen drie mogelijkheden in aanmerking:

- via de Trans-Siberische spoorlijn;
- per schip via Hongkong en het Suezkanaal;
- per schip over de Grote Oceaan, gevolgd door vervoer per spoor door Canada en een Atlantische oversteek.

Geen van deze routes is op de brief zelf vermeld. Daarom moeten we de beschikbare aanwijzingen combineren met de dienstregelingen van de postverbindingen uit die periode.

Route 1 – via de Trans-Siberische spoorlijn

De meest voor de hand liggende route lijkt op het eerste gezicht de Trans-Siberische spoorlijn. De brief was immers ook vanuit Moskou per spoor naar Vladivostok vervoerd. Dat traject functioneerde eind 1922 weer voldoende om binnenlands postverkeer mogelijk te maken. De aankomst in Vladivostok, slechts veertien dagen na verzending uit Moskou, vormt daarvan een overtuigend bewijs.

Daarmee was echter nog niet de volledige internationale verbinding hersteld. Voor post naar West-Europa was niet alleen de spoorlijn door Siberië van belang, maar ook de aansluitende verbindingen via Polen en Duitsland. Juist deze internationale verbindingen waren na de Russische Revolutie en de Burgeroorlog nog steeds ernstig ontregeld. Hoewel de spoorlijn in Rusland zelf weer berijdbaar was, werd internationaal postverkeer via deze route begin 1923 nog niet geaccepteerd.

Dat blijkt ook uit eigentijdse bronnen. Haveman vermeldt dat post via de Trans-Siberische spoorlijn op zijn vroegst in mei of juni 1923 weer mogelijk werd. Proud noemt zelfs 29 december 1923 als datum waarop voor het eerst weer post uit Londen via de Trans-Siberische spoorlijn naar Shanghai werd verzonden. Ook een ingezonden brief in *The Hongkong Telegraph* van januari 1923 klaagt expliciet over het ontbreken van een bruikbare Siberische postverbinding. Deze bronnen maken duidelijk dat de internationale route begin 1923 nog niet beschikbaar was. Daarmee kan deze mogelijkheid vrijwel worden uitgesloten.

Route 2 – via het Suezkanaal

De traditionele verbinding tussen Oost-Azië en Europa liep via Hongkong, Singapore, Colombo en het Suezkanaal. Vanuit Shanghai vertrokken verschillende Europese rederijen volgens vaste dienstregelingen.

Voor de periode direct na 21 februari 1923 blijkt echter dat slechts enkele schepen voor deze route in aanmerking komen. Een deel daarvan arriveerde pas eind maart of begin april in Marseille of Brindisi, waardoor een Londense aankomst in de derde week van maart nauwelijks haalbaar lijkt. Alleen de *Persia* van Lloyd Triestino past qua dienstregeling enigszins binnen het beschikbare tijdvenster, maar ook daarvoor blijft de aansluiting erg krap. De route via Suez kan daarom niet geheel worden uitgesloten, maar wordt door de beschikbare dienstregelingen niet sterk ondersteund.

Route 3 – via Canada

Een derde mogelijkheid was de transpacifische postverbinding naar Noord-Amerika. De Canadian Pacific onderhield een snelle verbinding tussen Shanghai en Vancouver. Van daaruit werd de post per trein dwars door Canada vervoerd en vervolgens per schip naar Groot-Brittannië overgebracht.

Op 24 februari 1923 vertrok de **Empress of Russia** uit Shanghai naar Vancouver. Volgens de gepubliceerde dienstregelingen arriveerde het schip daar op 12 maart. Daarna duurde het vervoer via de Canadese spoorwegen en de Atlantische oversteek nog ongeveer elf tot twaalf dagen, waardoor een aankomst in Londen in de laatste week van maart goed mogelijk was. Ook deze route sluit dus aan bij de bekende Londense aankomststempels.

Vergelijkbare brieven uit dezelfde periode

De dienstregelingen alleen leveren geen sluitend bewijs voor de gevolgde route. Een veel sterker argument wordt gevormd door andere brieven die in vrijwel dezelfde periode vanuit Noord-China en Shanghai naar Europa werden verzonden. Van verschillende van deze brieven is de vertrekdatum bekend, terwijl sommige bovendien een aanwijzing bevatten over de gekozen route of zelfs over het schip waarmee zij werden vervoerd. Door deze stukken met de Moskou–Londen-brief te vergelijken ontstaat een opmerkelijk consistent beeld.

De eerste vergelijkingsbrief werd op **24 februari 1923** in Shanghai gepost en draagt een duidelijke vermelding dat hij met de **Empress of Russia** werd verzonden. De brief arriveerde op **4 april** in Dresden. Hoewel hij geen Londens transitstempel draagt, laat hij zien dat de verbinding via Vancouver en Canada daadwerkelijk volgens de gepubliceerde dienstregeling functioneerde.

Een tweede brief vertrok op **19 februari 1923** uit Harbin en draagt de handgeschreven routeaanduiding **"Via America"**. Op de achterzijde bevindt zich een Londens

transitstempel van eind maart, gevolgd door een aankomst in Nederland op **30 maart 1923**. De reistijd sluit vrijwel naadloos aan bij die van de brief uit Moskou.

Een derde brief werd op **21 februari 1923** vanuit Harbin verzonden. Via het uitwisselingskantoor van Mukden bereikte hij Duitsland op **2 april**. Ook hier past de reistijd uitstekend bij een overtocht met de **Empress of Russia**.

Hetzelfde geldt voor een brief uit Peking van eveneens **21 februari 1923**. Deze vertrok via Mukden en bereikte Luzern op **31 maart**, na een Londense transit in de laatste week van maart. Opmerkelijk is dat ook deze brief geen transitstempel van Shanghai draagt. Kennelijk werden postzakken die via Mukden werden uitgewisseld niet altijd opnieuw in Shanghai afgestempeld.

Afzonderlijk bewijst geen van deze stukken welke route de brief uit Moskou heeft gevolgd. Gezamenlijk vormen zij echter een overtuigend patroon. Alle brieven vertrekken tussen **19 en 24 februari 1923**, hebben vrijwel identieke reistijden naar Europa en sluiten nauw aan bij de afvaart van de **Empress of Russia** uit Shanghai op **24 februari 1923**.

Daarmee wordt de Canadese route aanzienlijk waarschijnlijker dan vervoer via het Suezkanaal. Nog overtuigender wordt deze conclusie door twee brieven uit Hankow.

Een medewerker van de firma Carlowitz & Co. verstuurde daar bewust twee brieven naar het zelfde adres. De eerste brief (*hierboven*) werd op **20 februari 1923** verzonden met de aanduiding "**via America**" en vertrok vanuit Shanghai op **24 februari** met de **Empress of Russia** (zoals duidelijk op de brief aangegeven). Hij bereikte Potsdam op **4 april**.

Een dag later werd een tweede brief (*hiernaast*) gepost, nu met de aanduiding "**via Suez**". Deze vertrok op **26 februari** uit Shanghai en arriveerde pas op **11 april** in Potsdam.

Deze twee brieven vormen als het ware een gecontroleerd experiment uit 1923. Zij laten zien dat de Noord-Amerikaanse route ongeveer een week sneller was dan de verbinding via het Suezkanaal. Dat komt uitstekend overeen met de reistijd van de brief uit Moskou naar Londen.

Alles wijst er daarom op dat ook onze Russische brief vanuit Shanghai is meegegeven met de **Empress of Russia**, die op **24 februari 1923** naar Vancouver vertrok. Van daaruit reisde de brief per trein door Canada en vervolgens per schip

naar Groot-Brittannië, waar hij in de laatste week van maart aankwam.

Dat er (net als op de overige brieven) geen transitstempels van Canada op het stuk staan is niet verwonderlijk. De post uit Shanghai werd immers in een verzegelde postzak naar Londen vervoerd.

Het raadselachtige T-stempel

Naast de vele poststempels trekt nog een ander kenmerk de aandacht: een zes-hoekig paars stempel met een grote letter T en een combinatie van Chinese en Russische

tekst. Het is geen standaard portstempel wegens onvoldoende frankering. De Chinese tekst 向收件人收取 ("te innen van de geadresseerde") en de Russische tekst, die eveneens verwijst naar verschuldigde kosten, wijzen erop dat het stempel diende als administratieve instructie om een aanvullend bedrag bij aflevering van de ontvanger te innen. Mogelijk hield dit verband met de internationale doorzending van een oorspronkelijk binnenlandse of regionale zending. Voor zover bekend is dit specifieke type stempel in de literatuur nauwelijks beschreven. Voor het te innen bedrag staat '50' aangegeven, dat zal 50 goudcentimes betekenen, de door de UPU vastgestelde rekeneenheid die in elk land kon worden herleid naar een bedrag in de plaatselijke valuta.

Een definitieve verklaring is vooralsnog niet te geven. Wel past deze interpretatie goed bij de geschiedenis van de brief: de onverwachte doorzending van Vladivostok naar Shanghai en vervolgens naar Londen maakte dat de ontvanger extra kosten moest betalen.

Afzender en geadresseerde

De brief krijgt nog een extra dimensie wanneer we kijken naar de personen die erbij betrokken waren. Ze leefden in een periode waarin de politieke en maatschappelijke verhoudingen in Rusland ingrijpend veranderden.

De afzender, **Vladimir Ivanovitsj Krivoš-Nemanič** (1862–?), was afkomstig uit Oostenrijk-Hongarije en vestigde zich aan het einde van de negentiende eeuw in Rusland. Hij was een taalgeleerde, vertaler en stenograaf, beheerste een groot aantal Europese en Oosterse

talen en werkte vóór de revolutie onder meer als docent, vertaler en censor van buitenlandse publicaties. Zijn kennis van vreemde talen en van cryptografie maakte hem tot een specialist op een terrein waar in het jonge Sovjet-Rusland grote behoefte aan bestond.

De revolutie en de burgeroorlog brachten hem echter in een moeilijke positie. Zoals veel deskundigen uit het oude staatsapparaat werd hij aanvankelijk gearresteerd op verdenking van politieke onbetrouwbaarheid. Kort na zijn vrijlating werd hij juist vanwege zijn specialistische kennis aangetrokken door de nieuwe Sovjet-cryptografische dienst, die in 1921 onder leiding van Gleb Bokij werd opgericht. Daar werkte hij als expert op het gebied van vreemde talen, codes en versleutelde berichten. Hij was bovendien betrokken bij de opleiding van nieuwe cryptografen en schreef een van de eerste Russische handleidingen over cryptografie.

Deze brief werd geschreven in november 1922, in een periode waarin de burgeroorlog feitelijk ten einde liep en de Sovjetstaat haar internationale contacten weer begon op te bouwen. Tegelijkertijd bleef het politieke klimaat uiterst onzeker. Nog geen jaar nadat deze brief was verzonden werd Krivoš-Nemanič opnieuw gearresteerd, nu op beschuldiging van spionage. Zijn doodstraf werd omgezet in tien jaar dwangarbeid op de Solovki-eilanden. Na zijn vrijlating in 1928 keerde hij opmerkelijk genoeg opnieuw terug als cryptografisch deskundige in overheidsdienst.

Over de geadresseerde, **Boris Krivoš-Nemanič**, is veel minder met zekerheid bekend. Uit de brief blijkt dat hij zich eind 1922 eerst in Vladivostok bevond, vervolgens naar Shanghai reisde en korte tijd later alweer naar Londen vertrok. Dat patroon past goed bij de onrustige omstandigheden van die jaren. Na het einde van de burgeroorlog verlieten duizenden Russen Siberië en het Verre Oosten. Velen reisden via de Chinese havens naar Europa of Noord-Amerika, terwijl anderen juist in steden als Harbin en Shanghai een nieuw bestaan opbouwden.

Of Boris tot deze groep emigranten behoorde of om andere redenen onderweg was, valt op grond van de beschikbare gegevens niet met zekerheid vast te stellen. De brief laat in ieder geval zien dat hij zich in enkele maanden tijd over drie continenten verplaatste. Zijn post probeerde hem daarbij letterlijk bij te houden.

Nieuwjaarskaarten – orde in de chaos

Johan Sevenhuijsen

Sommige verzamelgebieden lijken zo omvangrijk dat een complete verzameling buiten bereik ligt. De Chinese nieuwjaarskaarten behoren zonder twijfel tot die categorie. Jaarlijks verschijnen nieuwe kaarten, vaak in tientallen uitvoeringen, waardoor inmiddels vele duizenden verschillende exemplaren bekend zijn. Toch blijkt achter die ogenschijnlijke wirwar een verrassend overzichtelijke structuur schuil te gaan.

In dit artikel staat daarom niet de vraag centraal hoeveel verschillende nieuwjaarskaarten er bestaan, maar hoe je ze leert begrijpen. We beginnen met de kaart zelf. Vrijwel alles wat een verzamelaar moet weten, is daarop terug te vinden. Van daaruit volgen we de ontwikkeling van de jaarlijkse uitgiften en laten we zien hoe iedere verzamelaar, ook zonder duizenden kaarten bijeen te brengen, een goed afgebakende en interessante verzameling kan opbouwen.

Ontstaan van de Chinese nieuwjaarskaarten

Het Chinese Nieuwjaar is van oudsher het belangrijkste familiefeest van het jaar. Het markeert niet alleen het begin van een nieuw kalenderjaar, maar staat ook in het teken van geluk, voorspoed en goede wensen voor familie, vrienden en zakelijke relaties. Het uitwisselen van nieuwjaarsgroeten heeft in China een lange traditie, al gebeurde dat oorspronkelijk vooral door persoonlijke bezoeken, kalligrafische wensspreuken of handgeschreven kaarten.

In de Volksrepubliek verdwenen veel traditionele symbolen echter gedurende de Culturele Revolutie (1966–1976) uit het openbare leven. Afbeeldingen van dieren uit de Chinese dierenriem, gelukstekens en andere traditionele motieven pasten niet in de toenmalige cultuurpolitiek, waarin vooral revolutionaire thema's de toon zetten. Ook op postzegels ontbraken dergelijke onderwerpen vrijwel volledig.

Na het einde van de Culturele Revolutie veranderde dat snel. Onder Deng Xiaoping ontstond vanaf het einde van de jaren zeventig meer ruimte voor traditionele Chinese cultuur. Dat werd ook zichtbaar in de filatelie. In 1980 verscheen de beroemde postzegel *Jaar van de Aap*, de eerste Chinese dierenriemzegel van de Volksrepubliek. Twee jaar later volgden de eerste

officiële nieuwjaarskaarten van China Post. De eerste uitgifte, in 1982, bestond nog uit slechts twee kaarten. Zij droegen een ingedrukte frankeerwaarde en waren bedoeld om nieuwjaarswensen per post te versturen. Een jaar later werd de serie uitgebreid en vanaf 1984 koos China Post ervoor de nieuwjaarskaarten jaarlijks te voorzien van een zegelbeeld met het dier van dat jaar. Daarmee ontstond een traditie die tientallen jaren zou worden voortgezet. Deze nieuwjaarskaarten werden aan de loketten verkocht en kostten het drievoudige van de frankeerwaarde, vanwege het aantrekkelijke ontwerp.

Kaart voor 1985, Jaar van de Os

Tot en met 1991 bleef het programma overzichtelijk. Jaarlijks verscheen een kleine serie officiële kaarten met hetzelfde zegelbeeld, terwijl de afbeeldingen varieerden. De oplagen liepen uiteen van minder dan een miljoen tot ongeveer tien miljoen exemplaren. Hoewel deze aantallen hoog lijken, zijn sommige vroege kaarten tegenwoordig verrassend schaars.

Een ingrijpende verandering volgde in 1992. De nieuwjaarskaart werd toen niet alleen een postwaardestuk, maar ook een lot. Iedere kaart kreeg een uniek lotnummer waarmee de ontvanger deelnam aan een landelijke nieuwjaarsloterij. Daarmee kreeg de traditionele nieuwjaarsgroet een extra betekenis: de afzender wenste de geadresseerde niet alleen geluk en voorspoed, maar stuurde hem of haar letterlijk ook een kans op een geldprijs. De loterij sloot daarmee goed aan bij de symboliek van het Chinese Nieuwjaar, waarin geluk en voorspoed centraal staan. Dat zorgde ook voor een enorme toename van de oplage: voor 1992 stond die op 200 miljoen, waar

in eerdere jaren slechts één tot enkele miljoenen kaarten verkocht werden.

1994 – Jaar van de Hond met loterijstrook

Vanaf 1993 groeide het aantal verschillende nieuwjaarskaarten snel. Naast de jaarlijkse officiële uitgaven verschenen steeds meer kaarten met afbeeldingen en nieuwjaarswensen van bedrijven, overheidsinstellingen en maatschappelijke organisaties. Daardoor ontstond een verzamelgebied dat tegenwoordig uit vele duizenden verschillende kaarten bestaat.

Juist die enorme verscheidenheid roept de vraag op hoe een verzamelaar daarmee om kan gaan. Een volledige verzameling ligt voor de meeste verzamelaars buiten bereik. Gelukkig is dat ook helemaal niet nodig. China Post bracht zelf een duidelijke structuur aan in de uitgaven. Wie die structuur leert herkennen, kan heel bewust kiezen welk deel van het verzamelgebied het beste bij zijn eigen belangstelling past.

Het zegelbeeld als uitgangspunt

Het meest in het oog springende onderdeel van iedere nieuwjaarskaart is het zegelbeeld: het op de kaart meegedrukte postwaardezegel. Vanaf 1984 sluit dit jaarlijks aan bij het dier van de Chinese dierenriem dat ook op de nieuwjaarszegels van dat jaar is afgebeeld. Daardoor ontstaat een overzichtelijke reeks die iedere twaalf jaar opnieuw begint, terwijl de vormgeving steeds met de tijd mee verandert.

Jaar van de tijger 1986 en 1998

Vanaf 1997 wordt het iets gecompliceerder omdat er meerdere verschillende zegelbeelden voor hetzelfde jaar verschijnen. De eerste uitbreiding van het programma vond plaats in 1997 met de introductie van de 'maximumtype-nieuwjaarskaarten'. De vier kaarten van dat eerste jaar hadden allen nog het zelfde zegelbeeld, maar verschillend van dat op de reguliere kaarten. Het maximumkaart-principe was dus nog niet volledig doorgevoerd.

Vanaf 1998 veranderde dat. Er verschenen twee complete extra series van elk vier kaarten: één voor binnenlands gebruik en één voor internationale post. Bij deze uitgaven kwam de afbeelding van het zegelbeeld overeen met de afbeelding op de voorzijde van de kaart, geheel volgens het klassieke maximumkaart-principe. Daarmee kregen deze kaarten een duidelijk eigen karakter naast de gewone serie. Dat systeem bleef in gebruik tot 2000. In 2001 werd een éénmalig experiment uitgevoerd met vier afwijkende zegelbeelden naast de standaardversie, maar zonder dat het maximumkaarten waren. In 2002 en 2003 ging men terug naar één zegelbeeld.

2004 – Jaar van de aap en extra zegelbeelden

In 2004 werden vier verschillende zegelbeelden aangeboden voor de kaarten, maar bleek het motief met het dier van het jaar (de aap) verreweg het populairst. Vanaf 2005 tot 2020 hield China Post het dus maar weer bij één ontwerp met het dier van het jaar. In 2021 werden twee nieuwe

series van 4 maximumkaarten uitgegeven met ontwerpen van zegelbeelden waarin wel het dier van het jaar terugkomt, wat kennelijk wel succes heeft gehad, want deze reeks is in de jaren daarna voortgezet.

Ontwerpen van zegelbeelden voor 2021, regulier en voor maximumkaarten

Wat in 1997 begon als een bescheiden uitbreiding van de jaarlijkse serie, groeide in de jaren daarna uit tot een steeds gevarieerder programma. Tegenwoordig verschijnen binnen één nieuwjaarsuitgifte verschillende typen kaarten met elk hun eigen zegelbeeld. Daarmee vormt het jaarlijkse zegelbeeld niet langer één enkele uitgifte, maar het uitgangspunt voor een hele familie van nieuwjaarsproducten.

1997 – Opdruk wegens tariefwijziging

Zegelbeeld van 1997 met opdruk voor waardeverandering naar 40 fen en verkoopprijs van de kaart naar 100 fen.

De nieuwjaarskaarten voor 1997 waren al gedrukt toen het binnenlandse briefkaarttarief op 1 december 1996 van 15 naar 40 fen werd verhoogd. In plaats van de kaarten opnieuw te drukken, besloot het Ministerie van Posterijen en

Telecommunicatie de ingedrukte frankeerwaarde door middel van een voorgeschreven opdruk te wijzigen. Hoewel de vorm, tekst en plaats van deze opdruk centraal werden voorgeschreven, werd de uitvoering aan de provinciale postdiensten overgelaten.

Twee voorbeelden van hand-opdrukken uit Liaoning en Xinjiang

Daardoor ontstonden meer dan 250 varianten in de vormgeving van de opdruk (gedrukt of ook met handstempels), die tegenwoordig een interessant gespecialiseerd verzamelgebied vormen.

Een ander vast element op de kaarten is het **logo** van de Chinese post. Dat logo is in de loop van de jaren ook veranderd:

1992 – 2003

2004 – 2009

2010 - ??

Eén zegelbeeld, vele kaarten

Wie zich beperkt tot het jaarlijkse zegelbeeld, kan een overzichtelijke verzameling opbouwen. Maar wie vervolgens meerdere kaarten uit hetzelfde jaar naast elkaar legt, ontdekt al snel dat, hoewel het meegedrukte postwaardezegel identiek is, de afbeeldingen op de voorzijde volledig verschillend kunnen zijn.

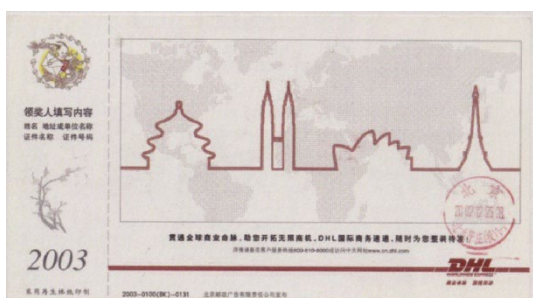
Dat was al zo bij de eerste uitgiften. Vanaf het begin combineerde China Post één standaard-achterzijde met verschillende voorzijde-ontwerpen. Daarmee ontstond een product dat zowel filatelistisch als grafisch interessant was. De afbeelding op de voorkant bepaalde de sfeer van de kaart, terwijl het zegelbeeld en de overige postale kenmerken gelijk bleven.

In de eerste jaren bleef het aantal varianten nog beperkt. De officiële nieuwjaarskaarten verschenen in kleine series met enkele verschillende afbeeldingen, meestal gebaseerd op traditionele nieuwjaarsmotieven zoals het dier van het jaar, bloemen, kinderen, gelukssymbolen of taferelen

uit de volkskunst. Daardoor is het nog goed mogelijk van deze periode een vrijwel complete deelverzameling bijeen te brengen.

Vanaf het begin van de jaren negentig veranderde dat geleidelijk. De officiële kaarten bleven bestaan, maar daarnaast verschenen steeds meer kaarten met afwijkende afbeeldingen. Vooral nadat bedrijven en instellingen vanaf 1994 de mogelijkheid kregen de officiële kaarten van een eigen ontwerp of nieuwjaarsgroet te voorzien, nam het aantal verschillende voorkanten sterk toe.

De Nieuwjaarskaart werd daarmee ook een communicatiemiddel voor overheden, ondernemingen en maatschappelijke organisaties. Tot 1998 werd van deze mogelijkheid overigens nog niet veel gebruik gemaakt.

De loterijkaarten

Toen China Post in 1992 de eerste loterij-nieuwjaarskaart uitgaf, veranderde het karakter van de nieuwjaarskaart ingrijpend. Tot dan toe was het in de eerste plaats een fraai uitgevoerd postwaardestuk waarmee een nieuwjaarsgroet kon worden verstuurd. Vanaf dat moment kreeg

de kaart een tweede functie: iedere kaart bood de ontvanger tevens de kans op een prijs.

Dat was meer dan een slimme marketingactie. Het Chinese Nieuwjaar staat traditioneel in het teken van geluk, voorspoed en goede wensen voor het komende jaar. Door aan iedere kaart een lotnummer toe te voegen, stuurde de afzender niet alleen een gelukwens, maar ook letterlijk een kans op geluk. De loterij sloot daarmee naadloos aan bij de symboliek van het nieuwjaarsfeest.

Het lotnummer is duidelijk op de kaart aangebracht en mag niet worden verward met een productcode of catalogusnummer. Het is uitsluitend bedoeld voor deelname aan de jaarlijkse trekking.

De combinatie van nieuwjaarsgroet, postwaarde-stuk en lot bleek een groot succes. De oplagen namen snel toe en de nieuwjaarskaart groeide uit tot een jaarlijks product dat door miljoenen Chinezen werd gekocht.

De invoering van de loterij had ook een praktisch gevolg. De verkoopprijs van de kaarten bleef hoger dan de nominale frankeerwaarde van het meegedrukte postwaardezegel. Het verschil vormde nu niet alleen meer de prijs van het mooie ontwerp, maar ook de bijdrage voor deelname aan de loterij. Op veel kaarten zijn zowel de frankeerwaarde als de totale verkoopprijs vermeld, zodat goed zichtbaar is welk bedrag voor het lot werd betaald.

Iedere nieuwjaarskaart nam automatisch deel aan de landelijke nieuwjaarsloterij. De trekking vond kort na het Chinese Nieuwjaar plaats; de winnende lotnummers werden bekendgemaakt via de landelijke media en bovendien op de postkantoren opgehangen. Winnaars konden hun prijs gedurende een beperkte periode op vertoon van de kaart en een geldig identiteitsbewijs innen. Aanvankelijk bestond de prijzenstructuur uit zes categorieën: een hoofdprijs van 5.000 yuan, gevolgd door prijzen van 1.000 en 500 yuan. Daarnaast konden complete postzegeluitgiften van het betreffende jaar, vier volledige postzegelsets of een speciale herinneringskaart worden gewonnen.

Gelijktijdig met de loterij introduceerde China Post een tweede categorie nieuwjaarskaarten voor verkoop in het buitenland: de **CK-serie**. Die zijn alleen van de reguliere kaarten te onderscheiden door de letters CK voor het loterijnummer.

1996 – Jaar van de Rat loterijkaart met CK nummer

Anders dan bij de binnenlandse uitgaven gaf dit nummer echter geen recht op deelname aan de loterij. Volgens Havemann en Van Doornen konden op CK-kaarten geen prijzen worden gewonnen. Het lotnummer lijkt hier uitsluitend als onderdeel van de standaardproductie te zijn aangebracht. Daardoor bleven de CK-kaarten ondanks hun uiterlijke overeenkomst een afzonderlijke productcategorie. Jaarlijks werden er enkele honderdduizenden gedrukt met op de voorzijde alleen de door de post zelf uitgegeven afbeeldingen. De betekenis van de afkorting CK is in de geraadpleegde officiële documentatie niet

teruggevonden. Mogelijk verwijst zij naar de Chinese benaming voor exportkaarten (Chūkǒu Kǎ), maar daarvoor is vooralsnog geen bevestiging gevonden.

Productcodes: de sleutel tot het systeem

Wie Chinese nieuwjaarskaarten gaat verzamelen, krijgt al snel te maken met allerlei afkortingen en nummers. Daarbij lopen twee verschillende systemen gemakkelijk door elkaar.

Enerzijds zijn er de **catalogusnummers**, die door samenstellers van catalogi zijn toegekend om de verschillende kaarten systematisch te beschrijven. Zij zijn onmisbaar als naslagmiddel, maar maken geen deel uit van de kaarten zelf.

Anderzijds bracht China Post vanaf 1997 op de kaarten zelf **productcodes** aan. Deze zijn tijdens het productieproces op de kaarten gedrukt en vormden de officiële administratieve aanduiding van de verschillende productsoorten. Voor de verzamelaar zijn zij daarom vaak informatiever dan de catalogusnummers. Ze laten immers zien hoe China Post de verschillende soorten nieuwjaarskaarten zelf heeft onderscheiden.

De afkortingen zijn vrijwel steeds gevormd uit de beginletters van de **pinyin-transcriptie** van de Chinese benaming. Daardoor zijn ze ook zonder kennis van de Chinese taal goed te onthouden.

Wie eenmaal weet waar deze productcodes staan en hoe zij zijn opgebouwd, ontdekt dat ze meer zijn dan administratieve aanduidingen. Ze vormen de sleutel waarmee China Post zelf orde aanbracht in een verzamelgebied dat op het eerste gezicht onoverzichtelijk lijkt.

Code	Chinese naam	Pinyin	Betekenis	Vanaf	Opmerkingen
HP	贺年片	Hènián Piàn	Nieuwjaarskaart	1997	standaardserie
JHP	极限型贺年片	Jíxiànxíng Hènián Piàn	Maximumtype-nieuwjaarskaart	1997-2000	eigen productcategorie
THP	特种片	Tèzhǒng Piàn	Speciale nieuwjaarskaart	2001	Alleen in 2001
JXP	极限片	Jíxiàn Piàn	Maximumkaart	2021	moderne categorie
BK	拜年卡	Bàinián Kǎ	Nieuwjaarsgroetkaart	1997	Kaarten waarbij de opdrachtgever de beeldzijde bepaalt
CK	出口卡	Chūkǒu Kǎ	Exportkaart	1992	CK staat bij het lotnummer

東山別墅 辛丑
邱上雲 江畫

HERITAGE AUCTIONS EUROPE

Energieweg 7 | 3401 MD | IJsselstein | 030-6063944 | info@ha-europe.com | www.ha-europe.com

Een collectie Chinese postzegels laten veilen?

Kom bij ons langs voor een gratis taxatie door onze experts

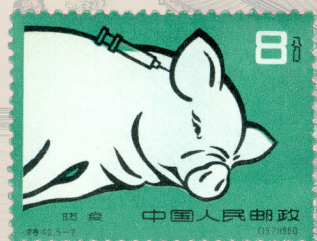
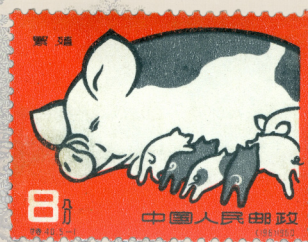
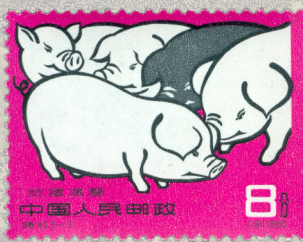
Vrije inloop iedere woensdag en donderdag, van 10.00 tot 16.00

Kunt u alleen op een andere dag, maak dan een afspraak

Voor meer informatie: www.ha-europe.com

東山隱壁平花書
壬子年
丁巳
丁巳

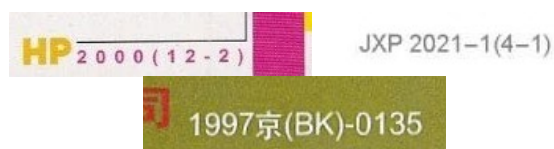
DALLAS | NEW YORK | BEVERLY HILLS | CHICAGO | PALM BEACH | LONDON | PARIS | BRUSSELS
GENEVA | JUSSELSTEIN | HONG KONG

Bij vrijwel alle nieuwjaarskaarten bevindt de productcode zich rechts onderaan op de voorzijde. Dat is geen toevallige plaats. Anders dan het zegelbeeld op de adreszijde hoort de productcode bij het complete ontwerp van de kaart. Juist omdat de afbeelding op de voorzijde van kaart tot kaart kan verschillen, is daar ook de administratieve identificatie aangebracht.

De wijze waarop China Post de kaarten codeerde, verschilt per productcategorie.

De officiële nieuwjaarskaarten dragen een code als **HP2003 (12-1)**. Daaruit is direct af te leiden dat het gaat om een reguliere nieuwjaarskaart (HP), uitgegeven voor 2003. De aanduiding tussen haakjes geeft vervolgens de plaats binnen de jaarlijkse serie aan: kaart 1 van een serie van 12 ontwerpen.

Hetzelfde systeem werd gebruikt voor de andere centraal uitgegeven productcategorieën, zoals JHP, THP en de recente JXP-kaarten.

Codes voor HP, JXP- en BK serie

Heel anders is de nummering van de BK-kaarten. Een code als **1998(BK)-0045** betekent dat het gaat om een BK-kaart uit 1998, waarbij de voorzijde door de opdrachtgever zelf is ontworpen. Het volgnummer is echter geen landelijk serienummer. De registratie vond plaats door de provinciale organisaties van China Post, die ieder een eigen nummerreeks bijhielden. Daardoor kan hetzelfde BK-nummer op verschillende kaarten voorkomen, zolang deze in een andere provincie werden geregistreerd. Enkele jaren later kregen deze codes het format **2003-1600(BK)-0067**, waarmee wellicht duidelijk wordt in welke provincie de vergunning is afgegeven.

Juist dit registratiesysteem maakt duidelijk waarom het aantal BK-kaarten zo snel explodeerde. Al rond 1998-2000 werden in veel provincies jaarlijks enkele honderden ontwerpen geregistreerd. Landelijk betekende dit dat er ieder jaar duizenden verschillende BK-kaarten verschenen, terwijl de officiële HP-serie uit slechts enkele kaarten bestond.

De BK-kaarten waren meer dan alleen een variant op de gewone nieuwjaarskaarten. Zij vormden een commerciële dienst van China Post, waarbij

bedrijven en instellingen een eigen ontwerp voor de beeldzijde konden laten opnemen op een officiële postwaardekaart. De kaarten werden vervolgens voorzien van een provinciaal registratienummer en in standaardoplagen geproduceerd. De adreszijde behield dezelfde indeling als die van de gewone HP-kaarten, zodat de opdrachtgever de kaarten zelf kon adresseren en verzenden. China Post leverde daarmee een gestandaardiseerd postaal marketingproduct, waarin de herkenbaarheid van de officiële nieuwjaarskaart werd gecombineerd met een eigen bedrijfsuiting.

De productcode laat zien hoe China Post het programma van nieuwjaarskaarten zelf organiseerde. Tegelijk verklaart zij waarom de officiële HP-serie overzichtelijk bleef, terwijl het aantal BK-kaarten in korte tijd tot vele duizenden per jaar kon uitgroeien.

Tot slot

Wie voor het eerst met de Chinese nieuwjaarskaarten kennismakt, ziet vooral een grote verscheidenheid aan kaarten, codes en uitvoeringen. Daardoor kan het verzamelgebied op het eerste gezicht weinig overzichtelijk lijken. Achter die veelheid blijkt echter een duidelijke systematiek schuil te gaan. China Post ontwikkelde de nieuwjaarskaarten niet als losse uitgaven, maar als een samenhangend programma waarin verschillende productcategorieën ieder een eigen functie vervulden. Met dit artikel is geprobeerd die onderliggende structuur zichtbaar te maken. We hopen dat de beschreven ontwikkeling van de verschillende kaarttypen, de zegelbeelden en de productcodes verzamelaars helpt de nieuwjaarskaarten beter te begrijpen en een eigen verzameling doelgericht op te bouwen. De indeling van de nieuwjaarskaarten naar productcategorie, zegelbeeld en productcode vormt een goed uitgangspunt voor een verzameling. Wie zich verder in het onderwerp verdiept, ontdekt nog veel meer kenmerken die aanleiding kunnen geven tot specialisatie. Zo komen op veel kaarten kleine letters of andere tekens in een cirkeltje voor. Deze worden in de literatuur in verband gebracht met de drukkerij of productielocatie waar de kaarten zijn vervaardigd. Ook deze kenmerken zijn systematisch te verzamelen en te bestuderen en laten zien dat ook binnen een ogenschijnlijk goed onderzocht verzamelgebied nog veel valt te ontdekken.

Literatuur:

- Haveman, W.; Neujahrspostkarten der VR China, *Die China Philatelie* 174 p 29-50, 2020
- Van Doornen, T.; Chinesische Neujahrspostkarten, *Die China Philatelie* 175 p 37-41, 2020
- In de bibliotheek aanwezige catalogi van nieuwjaarskaarten van de jaren 1992-2001
- Di Chaoying; 新中国邮资封片简目录 (2015版) · 风光、贺年邮资明信片卷 (*Catalogus van post-waardestukken van Nieuw China (editie 2015) – Deel landschaps- en nieuwjaarspost-waardekaarten*). Beijing: People's Posts and Telecommunications Press, 2015.
- Websites 18dao (十八道) – met afbeeldingen en basisgegevens van vrijwel alle officiële HP-, JHP- en andere nieuwjaarskaarten en het Chinese filatelistische discussieforum CNSinophil (华邮网论坛) – vooral voor detail-informatie over JHP-, THP- en JXP-uitgiften.

Ontwerp, proef of maakwerk? – een raadselachtige vondst

Ton van Doornen

Ergens begin 2025 vond ik onderstaand zegeltje tussen allerlei rommel.

Ik meende al eens zo iets gezien te hebben maar kon het niet meer thuisbrengen. Zoals wel vaker wissel ik dan de gegevens uit met Jozef Wagemakers of hij hier iets van weet. Ook hij kon er op dat moment niets over vermelden.

In oktober vorig jaar kreeg ik een mailtje van Jozef dat hij tijdens het opzoeken van totaal iets anders een soortgelijk zegeltje tegenkwam.

Een 20 cash zegel werd aangeboden in de Spink veiling van 17 januari 2016. Dit was de veiling waarin een gedeelte van de Meiso Mizuhara collectie werd aangeboden. Hier werd het omschreven als een essay onder de rubriek Grote Draken. Ook wordt beschreven dat het uit de bekende collectie van Sir Percival David afkomstig was.

In die veilingcatalogus stond ook een afbeelding uit de verzameling van Maiso Mizuhara waarin hij een beschrijving van zijn 20 cash zegeltje geeft. Bovenin staat de tekst China en Postkantoor. De twee draken in de cirkel achtervolgen de mythische lichtgevende nachtparel. De tekst bij de draken wenst de keizer een lang leven. Onder de draken staat de waarde: 20 cash. Het werd in 2016 verkocht voor 55.000 HK\$ (6200 Euro).

Voor mij bleef het de vraag wat ik met dit 50 cash zegeltje kan doen. Het ziet er, afgezien van de frankeerwaarde, in vrijwel alle opzichten het zelfde uit als het verkochte zegel, maar er is natuurlijk ook hierover geen verdere literatuur en er is ook geen herkomst bij te melden. De enorme opbrengst van het 20 cash zegel zal te maken hebben met het feit dat het was opgenomen in de veiling waarin de overwel-digende verzameling van Mizuhara werd aangeboden met alleen maar topprijzen.

Inmiddels is echter toevallig bij de veiling van Spink in Hong Kong in April 2026 dit zelfde zegeltje opnieuw aangeboden en het werd nu verkocht voor 4300 Euro. Ik heb daarom toch maar besloten ook mijn zegeltje bij Spink in te leveren. Benieuwd naar het resultaat!

De ontwikkeling van de Chinese frankeermachinezegels

Johan Sevenhuijsen

Wanneer men spreekt over een *frankeermachine*, denken de meeste verzamelaars aan de bekende machines die bij bedrijven en instellingen worden gebruikt om rechtstreeks een frankeerafdruk op een envelop of pakketlabel aan te brengen. De ingestelde portowaarde wordt daarbij mechanisch of elektronisch op het poststuk afgedrukt, vaak samen met een datum, plaatsnaam en identificatie van de gebruiker. Dergelijke afdrukken behoren al meer dan een eeuw tot het vertrouwde beeld van de zakelijke post.

Veel minder bekend is een ander type frankeerapparatuur: de **loketfrankeermachine** of **Variable Value Stamp (VVS)-automaat**. Deze staat niet bij een bedrijf, maar op een postkantoor en wordt door een medewerker bediend. In plaats van rechtstreeks op de envelop te drukken, produceert de machine een zelfklevend etiket dat als postzegel op het poststuk wordt geplakt. De frankeerwaarde wordt voor iedere zending afzonderlijk vastgesteld en kan daarom steeds verschillen. De machine drukt behalve de portowaarde ook andere gegevens af, zoals de datum, een kantoor- of machinecode en – bij moderne systemen – aanvullende beveiligingskenmerken.

Het resultaat is feitelijk een **postzegel met een variabele frankeerwaarde**. Anders dan bij een gewone postzegel liggen ontwerp en vorm grotendeels vast, terwijl de nominale waarde pas op het moment van uitgifte wordt bepaald. Daarmee vormen deze etiketten een bijzondere categorie binnen de moderne postale filatelie, op het snijvlak van postzegels en frankeermachine-stempels. In dit artikel worden deze etiketten aangeduid als **frankeermachinezegels**, in de internationale filatelistische literatuur worden de benamingen **Variable Value Stamps (VVS)**, **Post Office Labels** of **Computer Vended Postage Labels** gebruikt.

In Nederland hebben dergelijke loketmachines slechts een zeer beperkte rol gespeeld en zijn zij bij veel verzamelaars nauwelijks bekend geworden. In diverse andere landen, waaronder Frankrijk, Zwitserland, Duitsland, Spanje en later ook China, ontwikkelden zij zich echter tot een belangrijk onderdeel van de postale dienstverlening.

De ontwikkeling in China

Ook in China werd vanaf de jaren 1980 geëxperimenteerd met dit soort zegels. In 1988 werd, na een proefperiode in postkantoren in Beijing, ook een filatelistische envelop met zo'n strook uitgebracht met de code B-Y.B.F.1, wat staat voor Beijing – You Biao Feng (Beijing postlabel envelop). Hieronder een afbeelding van het label op een strook met draken-motief.

In 1990 werd met deze machine ook nog een B-Y.B.F.3 envelop uitgebracht, voor de toorts voor de Asian Games. De strook heeft nu een nieuw motief en er is een afbeelding toegevoegd.

Het is onduidelijk of en hoe lang hierna nog met het gebruik van deze automaat is doorgegaan.

Op 30 december 1999 nam China Post in het nieuwe Beijing West Railway Station een zelfbedieningspostkantoor in gebruik. Onderdeel daarvan was een door het Duitse bedrijf Nagler geleverde automaat voor de uitgifte van frankeermachinezegels.

Nagler automaat en daarmee gedrukt zegel

De automaat werkte volgens hetzelfde principe als vergelijkbare systemen in Duitsland en Zwitserland: de gebruiker wierp munten in, koos een vooraf ingestelde of zelf bepaalde

frankeerwaarde en ontving vervolgens een zelfklevende zegel op veiligheidspapier. De frankeerwaarde kon worden ingesteld tussen 0,10 en 27,00 yuan, in stappen van 0,10 yuan. Het veiligheidspapier werd in Duitsland vervaardigd. Het experiment bleef beperkt van omvang. De automaat stond uitsluitend in het zelfbedieningspostkantoor bij het station van Beijing-West en werd in juli 2001 buiten gebruik gesteld, nadat er ongeveer 150.000 zegels mee waren gemaakt. Voor zover uit de beschikbare literatuur valt op te maken, is het systeem daarna niet verder uitgerold.

Toch betekende het einde van de Nagler-proef geenszins het einde van de automatisering. Integendeel: in de jaren daarna investeerde China Post op grote schaal in de digitalisering van zijn postkantoren. Tariefberekening, weegapparatuur, loketsystemen en administratieve verwerking werden steeds verder geïntegreerd in landelijke computernetwerken. De nieuwe elektronische loketsystemen konden ook zelfklevende frankeer-etiketten met een variabele frankeerwaarde produceren. Chinese octrooien uit deze periode

beschrijven dergelijke systemen al als onderdeel van een digitaal netwerk, voorzien van beveiligingspapier en barcodes voor verificatie en administratieve verwerking.

Deze tweede generatie kreeg nauwelijks aandacht in de filatelistische literatuur. De etiketten werden in de eerste plaats ontwikkeld als onderdeel van de moderne postverwerking en niet als een nieuw verzamelgebied. Daardoor is de documentatie over de ontwikkeling ervan veel schaarser dan die van de Europese automaatzegels uit de jaren tachtig en negentig.

Een nieuwe generatie

Na een lange periode waarin de Chinese frankeermachinezegels vooral een functioneel karakter hadden, verscheen aan het begin van de jaren twintig een geheel nieuwe generatie uitgften. Het eenvoudige éénkleurige frankeer-etiket maakte plaats voor een aantrekkelijk vormgegeven kleurenafdruk, waarin postale functionaliteit en filatelistische uitstraling werden gecombineerd.

Voorbeeld van een moderne Chinese frankeermachinezegel (2024)

Opbouw en betekenis van de onderdelen

The diagram shows a modern Chinese postage stamp with the following components:

- 1 Illustratie**: Full-colour afbeelding met thema (hier: 郴州脐橙, Ganxian idaaasapelen). Deze geeft het etiket een herkenbaar en thematisch karakter.
- 2 Serie- / machinecode**: "集 2024-13-(9-9)". Geeft de serie/uitgifte, het type machine of de lay-out aan. De code helpt bij de classificatie van varianten.
- 3 Frankeerwaarde**: "¥ 000.80". De op het moment van uitgifte ingestelde frankeerwaarde in yuan. De waarde kan per zending variëren.
- 4 Postkantoor- / machine-identificatie**: Verticale code aan de rechterzijde identificeert het postkantoor en/of de gebruikte frankeermachine. Vb. "233 ... 沈阳揽投02号机" (Shenyang, machine nr. 02).
- 5 Datum en geldigheidsduur**: "2024.05.20 至 2025.05.19 有效". Datum van uitgifte en laatste geldigheidsdatum. Het etiket is alleen geldig binnen deze periode.
- 6 China Post-logo en vaste opschriften**: Het logo "中国邮政 / CHINA POST" identificeert het etiket als officiële frankeerzegel van China Post.
- 7 QR-code**: De QR-code bevat versleutelde gegevens over de transactie, zoals postkantoor, machine-ID, datum/tijd en frankeerwaarde. Hij dient voor verificatie en administratieve verwerking. Bij sommige thematische uitgften geeft scannen ook toegang tot aanvullende informatie.
- 8 Volgnummer van de machine**: Uniek oplopend nummer van de gebruikte frankeermachine. Hiermee kan iedere afdruk binnen de betreffende machine worden geïdentificeerd.

Bovenstaande afbeelding toont de belangrijkste onderdelen van een moderne Chinese frankeermachinezegel. De illustratie geeft iedere uitgifte een eigen identiteit. Deze kan betrekking hebben op een tentoonstelling, een toeristische attractie, een cultureel thema of een nationale herdenking. De overige elementen zijn

grotendeels functioneel en dienen voor de verwerking en beveiliging van de postzending. Een van de opvallendste vernieuwingen is de opname van een QR-code. Chinese bronnen wijzen erop dat deze code meerdere functies kan vervullen. In de eerste plaats vormt zij een beveiligingsmiddel waarmee de authenticiteit van

de afdruk kan worden gecontroleerd en administratieve gegevens kunnen worden gekoppeld aan de centrale systemen van China Post. Daarnaast zijn er thematische uitgaven waarbij de QR-code toegang geeft tot aanvullende digitale informatie, bijvoorbeeld over het afgebeelde onderwerp. De functie van de QR-code is dus afhankelijk van de gebruikte toepassing en is niet uitsluitend bedoeld voor postale verwerking.

Deze nieuwe frankeermachinezegels kwamen vooral onder de aandacht van verzamelaars tijdens nationale en internationale filatelistische evenementen. Bij de CHINA 2024 Asian International Stamp Exhibition in Shanghai richtte China Post een tijdelijk postkantoor in met meerdere moderne frankeermachines. Bezoekers konden hun post laten frankeren of zelf een zelfklevend etiket produceren met een speciaal voor de tentoonstelling ontworpen afbeelding.

Een andere machine leverde meer traditionele ééncleurige labels, zoals dit label voor de uitgifte van een handboek over de Red Revenue opdrukken:

Het gebruik van wisselende afbeeldingen beperkt zich echter niet tot postzegeltonstellingen. Ook bij culturele projecten en thematische postkantoren worden kleurafdrukken gebruikt die verwijzen naar plaatselijke bezienswaardigheden, traditionele feestdagen of andere bijzondere onderwerpen.

Hieronder nog een aantal voorbeelden en een afbeelding van daadwerkelijk gelopen brief met zo'n frankeerzegel.

2022-01 – Jaar van de Tijger

2023-03 – Lei Feng

2024-02 – Nationaal Volkscongres

2025-01 – Happy New Year

2022-10 – Groenten en fruit

Waar de eerste Chinese proef uit 1999 een kort leven was beschoren, heeft de huidige generatie frankeermachinezegels zich ontwikkeld tot een interessant verzamelgebied. Hoewel de uiterlijke vormgeving sterk is veranderd, is het onderliggende principe onveranderd gebleven: iedere zegel wordt pas op het moment van aankoop geproduceerd.

In een volgend artikel zullen wij zien dat de ontwikkeling in Taiwan een geheel ander verloop kende. Daar werden automaatzegels al veel eerder ingevoerd en ontwikkelden zij zich geleidelijk tot een vertrouwd onderdeel van het postbedrijf.

Dank aan Dick van Eijl voor de inspiratie voor het artikel en het leveren van de illustraties van de oudste en de moderne zegels.

Geëerde Chinees – Jian Zhen

Weinig Chinezen hebben zo'n blijvende invloed gehad op de Japanse cultuur als de boeddhistische monnik Jian Zhen. Het kostte hem tien jaar, zes zeereizen en het verlies van zijn gezichtsvermogen voordat hij zijn bestemming bereikte. De Chinese posterijen herdachten hem in 1980 met de driedelige serie J55, uitgegeven ter gelegenheid van een uitzonderlijke gebeurtenis: de tijdelijke terugkeer naar China van zijn beroemde portretbeeld.

Van Yangzhou naar Japan

Jian Zhen (鑑真, Jiànzhēn; in Japan bekend als Ganjin) werd in 688 geboren in Jiangyang, het huidige Yangzhou in de provincie Jiangsu. Al op jonge leeftijd trad hij in het boeddhistische kloosterleven. Hij ontwikkelde zich tot een vooraanstaand geleerde van de *Vinaya*, de verzameling kloosterregels die binnen het boeddhisme het leven van monniken en nonnen ordent. Rond het midden van de achtste eeuw was hij abt van de Daming-tempel in Yangzhou en gold hij als een van de meest gerespecteerde boeddhistische leraren van de Tang-dynastie.

Juist zijn grote gezag op het gebied van de *Vinaya* maakte hem ook buiten China bekend. In het boeddhisme gold een wijding alleen als volledig geldig wanneer deze volgens nauwkeurig voorgeschreven rituelen door bevoegd gewijde monniken werd voltrokken. In Japan had het boeddhisme zich al wel verspreid, maar ontbrak een goed georganiseerde wijdingstraditie. Daarom reisden in 742 enkele Japanse monniken naar China met het dringende verzoek of Jian Zhen naar Japan wilde komen om daar een officiële wijdingsorde op te zetten. Voor de Japanse boeddhistische gemeenschap was dat van fundamenteel belang.

Dat verzoek bleek gemakkelijker gedaan dan uitgevoerd. De oversteek van de Oost-Chinese Zee was in de achtste eeuw gevaarlijk en onvoorspelbaar. Bovendien wilden plaatselijke bestuurders hun beroemde geestelijke liever niet laten vertrekken. Tussen 743 en 753 ondernam Jian Zhen vijf vergeefse pogingen om Japan te bereiken. Stormen, schipbreuken en andere tegenslagen maakten telkens een einde aan de reis voordat de Japanse kust bereikt was.

Tijdens deze jaren van ontberingen liep Jian Zhen een ernstige ooginfectie op, waardoor hij uiteindelijk volledig blind werd. Dat weerhield hem er echter niet van zijn opdracht voort te zetten. Bij de zesde poging, in het najaar van 753, bereikte hij op vijfenzestigjarige leeftijd alsnog Japan. Daarmee eindigde een onderneming die bijna tien jaar had geduurd en die later uitgroeide tot een van de bekendste verhalen uit de boeddhistische geschiedenis van Oost-Azië.

In de toenmalige hoofdstad Nara werd Jian Zhen met groot respect ontvangen. Hij leidde er de eerste officieel erkende wijdingen van monniken en stichtte de Tōshōdai-ji-tempel, die nog altijd een van de belangrijkste boeddhistische tempels van Japan is. Zijn betekenis reikte echter verder

dan de religie alleen. Met zijn reisgezelschap bracht hij ook kennis mee van de hoog ontwikkelde Tang-cultuur: architectuur, beeldhouwkunst, kalligrafie, geneeskunde en farmacie. Daarmee werd hij een belangrijke schakel in de culturele uitwisseling tussen China en Japan. Hij is in Nara ook overleden en begraven.

Kort voor zijn overlijden in 763 vervaardigden zijn Japanse leerlingen een levensecht portretbeeld van hun leermeester in de uit China meegebrachte droge-laktechniek. Het levensechte portretbeeld bleef meer dan twaalf eeuwen bewaard in de Tōshōdai-ji-tempel.

Waarom juist in 1980?

Op het eerste gezicht lijkt de uitgifte van serie J55 een gewone historische herdenking. Jian Zhen leefde immers ruim twaalf eeuwen eerder. Toch was de aanleiding uiterst actueel. De drie postzegels verschenen op 13 april 1980 ter gelegenheid van een gebeurtenis die in zowel China als Japan veel aandacht trok: de tijdelijke terugkeer naar China van het beroemde portretbeeld van Jian Zhen.

Tōshōdai-ji-tempel – Golden Hall

Het beeld had de Tōshōdai-ji-tempel in Nara nooit eerder verlaten. Het geldt in Japan als een nationaal kunstbezit en behoort tot de belangrijkste bewaard gebleven boeddhistische

sculpturen uit de achtste eeuw. Toen de Japanse autoriteiten ermee instemden het beeld voor een tentoonstelling naar China uit te lenen, betekende dat een uitzonderlijk gebaar van vertrouwen. Voor het eerst in ruim twaalf eeuwen keerde het portret van Jian Zhen terug naar het land waar hij was geboren.

De tentoonstelling werd geopend in zijn geboortestad Yangzhou en trok daarna naar Beijing. Voor China was het niet alleen een belangrijke culturele gebeurtenis, maar ook een gelegenheid om een historische figuur te eren die symbool stond voor de eeuwenoude uitwisseling tussen China en Japan.

De uitgifte moet echter ook worden gezien tegen de achtergrond van de ingrijpende veranderingen die China aan het einde van de jaren zeventig doormaakte. Na de dood van Mao Zedong in 1976 en de val van de Bende van Vier koos de nieuwe leiding onder Deng Xiaoping voor een koers van hervorming en openstelling. Daarbij hoorde ook een herwaardering van het Chinese culturele erfgoed. Tijdens de Culturele Revolutie waren talloze tempels, kloosters en historische monumenten beschadigd of vernield. Ook de Daming-tempel in Yangzhou, waar Jian Zhen jarenlang had gewoond en gewerkt, had zwaar geleden. Voor de komst van het beeld werd het tempelcomplex grotendeels gerestaureerd, zodat het opnieuw als historische herinneringsplaats kon dienen.

Ook internationaal paste de tentoonstelling in een nieuwe politieke werkelijkheid. China en Japan hadden in 1978 het Verdrag van Vrede en Vriendschap gesloten, waarmee een langdurige periode van wederzijdse verwijdering werd afgesloten. Beide landen wilden hun betrekkingen normaliseren en de economische en culturele samenwerking versterken. De terugkeer van het Jian Zhen-beeld bood daarvoor een krachtig symbool. Niet de conflicten uit de twintigste eeuw stonden centraal, maar de veel oudere geschiedenis van wederzijdse culturele uitwisseling.

Juist daarom vormt de serie J55 meer dan een eerbetoon aan een beroemde boeddhistische monnik. De postzegels herinneren aan een moment waarop een kunstwerk uit de achtste eeuw een nieuwe betekenis kreeg als brug tussen twee landen. Daarmee verbindt de uitgifte niet alleen het leven van Jian Zhen met de geschiedenis van de Tang-dynastie, maar ook met

het begin van een nieuwe fase in de betrekkingen tussen China en Japan.

De drie postzegels

De serie J55 bestaat uit drie postzegels, die samen het leven en de betekenis van Jian Zhen samenvatten. Niet zozeer zijn levensloop wordt verteld, maar de blijvende herinnering aan zijn reis van China naar Japan.

De eerste zegel (8 fen) toont de **Jian Zhen-herdenkingshal** in Yangzhou. Deze hal maakt deel uit van het Daming-tempelcomplex, waar Jian Zhen als monnik en later als abt werkzaam was. Na de Culturele Revolutie werd het complex ingrijpend gerestaureerd, mede met het oog op de tentoonstelling van 1980. Daarmee staat deze zegel niet alleen voor zijn geboorteplaats, maar ook voor het hernieuwde respect voor China's historische en religieuze erfgoed.

De tweede zegel (8 fen) beeldt het beroemde **portretbeeld van Jian Zhen** af. Het geldt als een meesterwerk van de Japanse boeddhistische beeldhouwkunst en is tegelijkertijd een tastbare herinnering aan de culturele invloed van de Tang-dynastie.

De derde zegel (60 fen) toont een **zeilschip op zee**, als verwijzing naar Jian Zhens reis naar Japan. Anders dan de beide andere zegels beeldt deze geen historisch monument af, maar het doorzettingsvermogen van de monnik zelf.

Gezamenlijk vertellen de drie ontwerpen een zorgvuldig opgebouwd verhaal. De herdenkingshal verwijst naar Jian Zhens oorsprong in China, het portretbeeld naar de blijvende herinnering aan zijn werk in Japan, en het schip verbindt beide landen door de reis die deze culturele uitwisseling mogelijk maakte. Daarmee is de serie niet alleen een eerbetoon aan één historische persoon, maar ook aan de langdurige culturele verbondenheid tussen China en Japan.

Het is veelzeggend dat China in 1980 niet koos voor een militaire held, een keizer of een revolutionair, maar voor een boeddhistische monnik die twaalf eeuwen eerder een brug had geslagen tussen twee culturen. Daarmee werd een boeddhistische monnik uit de achtste eeuw onverwacht ook een symbool van het China dat zich na de Culturele Revolutie opnieuw openstelde voor zijn verleden én voor zijn bureau. Waar Jian Zhen in China vooral wordt herinnerd als een groot boeddhistisch geleerde, leeft hij in Japan voort als de monnik die de basis legde voor

de officiële boeddhistische kloosterorde. Juist die gedeelde waardering maakte hem in 1980 tot een vanzelfsprekend symbool van de culturele verbondenheid tussen beide landen.

Overlijden Steven Frumkin

Op 26 februari overleed in Vancouver, Washington ons buitenlandse lid Steven Frumkin.

Mijn contact met Steven begon in de 70er jaren toen ik samen met Hendrik de halfjaarlijkse STAMPPEX bezocht waar ik hem ontmoette op de stand van de Engelse Vereniging. Ook kwamen wij hem regelmatig tegen bij de filatelistische boekhandel Vera Trinder waar wij in de kelder de enorme collectie China boeken en brochures doornamen. Tijdens die eerste bezoeken in Londen was ik samen met Hendrik bezig documentatie te verzamelen voor zijn Verdragshavens boekjes die bij de Studiegroep zijn verschenen. In de avonden dat we in Londen waren dineerden we vaak met een groepje filatelisten waaronder dus ook Steven. Het uitwisselen van gegevens ging in die jaren met dit soort mondelinge bijeenkomsten want internet stond nog in de kinderschoenen.

Mijn contacten met Steven bleven in de latere jaren bestaan omdat toen de D&O veiling draaide en ik daar ook regelmatig contact met hem over had. In de 90er jaren en de jaren 00 logeerde Steven vaak bij mij en, omdat hij alles met openbaar vervoer deed, reed ik met de auto naar klanten van hem en bezochten we diverse veilingen. Bij een van zijn laatste bezoeken liet hij mij wat Anti-Trump liedjes horen die hij had gemaakt. Hij was geen fan.

Omdat hij veel deed als commissionair voor de Interasia Auction in Hong Kong heeft hij bemiddeld in de verkoop van de Verdragshaven Collectie van Hendrik en mijn Perfin verzameling van China en Hong Kong. Tijdens dat bezoek heeft hij ook de bijeenkomst in Utrecht bezocht.

Een van de laatste keren dat hij in Nederland was verbleef hij in een hotel in Eindhoven waar ik hem bezocht om een Whole Country is Red zegel van een van onze klanten te overhandigen die in Hong Kong geveild moest worden.

Vanuit Eindhoven is hij in Weert geweest om te bemiddelen in de verkoop van de nalatenschap van Jan Bertens. Dat materiaal is toen ook nog in Hong Kong geveild.

Tijdens de Corona periode stopte de Interasia Auction en heeft Steven zich beziggehouden met het Azië deel van de Siegel Auctions, New York, U.S.A.

Begin dit jaar bleven de mailtjes aan hem onbeantwoord waarna ik hoorde dat hij overleden was. Opnieuw is een goede vriend en fijn mens met een enorme kennis van ons heengegaan.

Ton van Doornen

Nieuwe uitgiften Volksrepubliek China

15 april – serie 2026-3

De 15^e Internationale Tuinexpo in China.

Een zegel van 1,20 yuan uitgegeven in een vel met 12 zegels.

20 april – serie 2026-4

Chinese zegelgraveerkunst (deel 3).

(4-1) Zeszijdig zegel, Ding Jing.

(4-2) De rivier brult, steile kliffen rijzen duizend voet omhoog, Deng Shiru.

(4-3) Hal van twee gouden vlinders, Zhao Zhiqian.

(4-4) Atelier van de zestien gouden tel-amuletten, Huang Shiling.

Vier zegels van 1,20 yuan in vellen met 12 zegels en een minivel met twee series.

1 juni – serie 2026-5

Kinderspellen (deel 3).

(4-1) Bamboe libel.

(4-2) Touwtjespringen met elastiek.

(4-3) Verstoppertje.

(4-4) Arend jaagt op kuikens.

Twee zegels van 80 fen en twee van 1,20 yuan in vellen met 8 zegels en een minivel met twee series.

13 juni – serie 2026-6

Traditionele Chinese slagwerkinstrumenten.

(5-1) Bianzhong, bronzen klokkenspel.

(5-2) Bianqing, klankstenen.

(5-3) Grote Tanggu, grote Chinese trommel.

(5-4) Grote Luo, grote gong.

(5-5) Paiban, kleppers

Twee zegels van 80 fen en drie van 1,20 yuan uitgegeven in een vel met vier series.

18 juni – serie 2026-7

Artificial Intelligence (AI).

(4-1) De dageraad van de intelligentie.

(4-2) Digitale en datafusie.

(4-3) Belichaamde intelligentie.

(4-4) Harmonieus samenleven.

Vier zegels van 1,20 yuan in vellen met 11 zegels en een minivel met twee series

Nieuwe uitgiften Hong Kong

2 april 2026 – Old Master Q II

Hong Kong Post zet de populaire stripfiguur *Old Master Q* opnieuw in de schijnwerpers. De strip verscheen voor het eerst in 1962 en behoort nog altijd tot de bekendste stripseries van Hongkong. De oorspronkelijke tekenaar was Alfonso Wong Chak; de serie wordt

tegenwoordig voortgezet door zijn zoon Joseph Wong Chak.

De uitgifte bestaat uit zes zegels met de waarden HK\$ 2,20, 2,80, 3,70, 4,00, 5,40 en 5,50. Daarnaast verschijnen twee souvenirvelletjes met de waarden HK\$ 10 en 20.

Deze uitgifte ondersteunt de campagne *Zero Accidents on the Road, Hong Kong's Goal*, die aandacht vraagt voor veilig verkeersgedrag en de gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle weggebruikers.

De serie bestaat uit vier zegels met de waarden HK\$ 2,40, 4,20, 5,70 en 5,80, aangevuld met een souvenirvel van HK\$ 10.

18 juni 2026 – Tai O Dragon Boat Water Parade

30 april 2026 – Chinese spreekwoorden met dieren

Deze uitgifte in de serie *Children Stamps* is gewijd aan bekende Chinese spreekwoorden waarin dieren een hoofdrol spelen. De zegels zijn bedoeld om kinderen op een aansprekende manier kennis te laten maken met de Chinese taal, cultuur en traditionele wijsheden.

De serie omvat vier zegels met de waarden HK\$ 2,40, 4,20, 5,70 en 5,80, alsmede een souvenirvel met deze zegels.

28 mei 2026 – Verkeersveiligheid

De jaarlijkse Dragon Boat Water Parade in Tai O werd in 2011 opgenomen op de lijst van immaterieel cultureel erfgoed van Hongkong. Tijdens deze traditionele ceremonie varen vissers met godenbeelden uit de plaatselijke tempels over het water om bescherming en gezondheid voor de gemeenschap af te smeken. De uitgifte bestaat uit vier zegels met de waarden HK\$ 2,40, 4,20, 5,70 en 5,80 en twee velletjes met de waarden HK\$ 10 en 20.

Nieuwe uitgiften Taiwan – Republiek China

19 mei 2026 – Taiwan – Landschappen van Nieuw Taipei (SP 770)

Deze serie toont vier markante bezienswaardigheden in de stad Nieuw Taipei, waarin cultuur, architectuur en natuur samenkomen.

1. NT\$ 6 – Zhulinshan Guanyin-tempel. Traditionele tempel in Linkou.
2. NT\$ 8 – Nieuw Taipei Museum voor Kunst. Moderne architectuur in Yingge.
3. NT\$ 9 – Tamsui Viissershaven. Jachthaven met de beroemde Liefdesbrug.
4. NT\$ 28 – Shifen-waterval. Grootste waterval van Taiwan.

20 mei 2026 – 30 jaar rechtstreekse presidentsverkiezingen (COM 361)

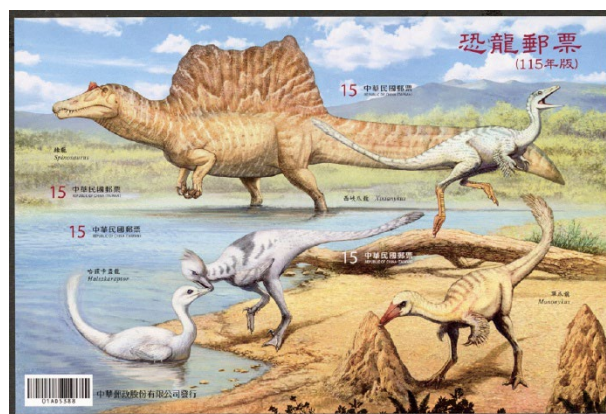
Ter gelegenheid van dertig jaar rechtstreekse verkiezingen van de president en vicepresident verscheen een herdenkingsvel met één postzegel van 30 NT\$. Het ontwerp symboliseert de ontwikkeling van de democratie in Taiwan en het belang van verkiezingen als uitdrukking van de volkswil.

5 juni 2026 – Toeristentreinen van Taiwan (II) (SP 771)

De tweede serie over Taiwanese treinen is gewijd aan zes toeristentreinen die reizigers langs bijzondere landschappen en culturele bezienswaardigheden voeren.

1. NT\$ 8 – Mid-Summer Formosa. Stoomtrein door de Oostelijke Riftvallei.
2. NT\$ 8 – Haifeng-nummer. Langs de noordoostkust.
3. NT\$ 8 – Mingri-keukentrein. Luxe culinaire trein.
4. NT\$ 8 – Future Express. Modern design en comfort.
5. NT\$ 8 – Alishan Forest Railway. Bergspoor door cederbossen.
6. NT\$ 8 – Blue Magpie. Toeristentrein langs de zuidkust.

7 juli 2026 – Dinosauriërs (SP 772)

Na het dinosauriërveld van 2025 verscheen een tweede souvenirvel met vier saurisische dinosauriërs uit het Krijt.

1. NT\$ 15 – Spinosaurus. Visetende roofdinosaurius met opvallende rugkam.
2. NT\$ 15 – Xixiankus. Kleine, snelle dinosaurius met korte voorpoten.
3. NT\$ 15 – Halszkaraptor. Watervogel-achtige roofdinosaurius, zwemmer.
4. NT\$ 15 – Mononykus. Miereneter met krachtige graafklauw.

Two Large Public Auctions Holding in June and December Every Year

1897 (Sep 7) Unique Shashi Customs Mail Matter international cover from Shashi to Yokohama, Japan. Realized HK\$4,370,000

John Bull Stamp Auctions Limited

Hong Kong's first public auction for stamps (since 1977)

3/F, Wing On Cheong Building, 5 Wing Lok Street, Sheung Wan, Hong Kong Tel :

852-2890 5767 fax : 852-2576 5110

Email : info@jbull.com www.jbull.com

Postzegelveiling Rijnmond

Westewagenstraat 60 - Rotterdam - 3011 AT - Postbus 2859 - 3000 CW
tel. nr. 010-2130986 - fax nr. 010-2131730 - e-mail: rynmund@xs4all.nl

U vindt ons ook op internet: www.rynmund.com

Onze **93^e** veiling werd op **vrijdag 28 en zaterdag 29 november 2025** gehouden op een **nieuwe locatie**:
Gebouw de Heuvel, Grote Kerkplein 5, in het centrum van Rotterdam

Onze veilingen hebben altijd weer een flink aantal kavels zegels, poststukken en partijen uit China en de rest van Azië die goed verkocht worden.

Hieronder een voorbeeld uit onze 93e veiling:

Veiling 93, kavel 446 – 'Shanghai Grote Draak' 2 ca,
gebruikt met drie intacte marges; cat. Michel 2
Inzet € 50, opbrengst € 220

**Postzegelveiling Rijnmond – altijd een breed aanbod,
deskundige verkaveling en veel internationale klanten.**

**Onze volgende veiling zal onze laatste zijn.
Neem contact met ons op over verkoopmogelijkheden.**